

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АКЦІОНЕРНОЇ ВЛАСНОСТІ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

О.О. Довженко, канд. екон. наук, доцент

О.М. Дубінська

Національний університет харчових технологій

Під час переходу до ринкової економіки в Україні відведено значну роль акціонерним товариствам, які дозволяють брати участь в інвестиційному процесі разом з підприємцями і значній кількості громадян, що не займаються підприємницькою діяльністю, сприяють перерозподілу капіталів в економіці країни по найпродуктивніших сферах господарювання, серед яких важливе місце займає харчова промисловість.

В умовах реформування харчової промисловості України механізм приватизації, створення акціонерних товариств, державне регулювання їх діяльності – це елементи, що займають центральне місце в організаційно-економічному механізмі діяльності галузі.

На підприємствах харчової промисловості існують такі групи акціонерів, які мають суттєвий вплив на ефективність функціонування підприємств: працівники, керівники, стратегічні інвестори, фінансові посередники, інші зовнішні інвестори, держава. Забезпечення довгострокового ефективного функціонування підприємства є пріоритетом як для держави, так і для стратегічних інвесторів, а також працівників та керівників підприємств [2, с. 8].

Основною метою системи менеджменту акціонерного товариства в сучасних умовах господарювання є спроба найбільш ефективно використати обмежені фінансові ресурси за умови повноцінної реалізації можливостей внутрішнього та зовнішнього середовища за допустимого рівня фінансового ризику [3, с. 177].

Важливу роль в розвитку акціонерної форми господарювання відіграє держава, яка виступає досить активним акціонером в акціонерних товариствах України шляхом внесення відповідної частки у корпоративні права. Згідно з даними Фонду держмайна, станом на 20.02.2015 р. у реєстрі корпоративних прав держави обліковувалося 565 акціонерних товариств, у статутному капіталі яких є державна частка, з них: 119 акціонерних товариств або 21,1 % загальної кількості мало в статутному капіталі державну частку понад 50%; 125 або 22,1 % мали державну частку 100 %; 149 господарських товариств або 26,4 % – державну частку розміром від 25 до 50 %; 140 товариств або 24,8 % – державну частку менше ніж 25 % [4].

Тенденції та перспективи розвитку акціонерних товариств в Україні пов'язані з: а) підвищенням ролі акціонерних товариств у розвитку економіки країни та збільшенням їх абсолютної кількості; б) зростанням частки держави-акціонера у корпоративних правах акціонерних товариств України; в) покращенням захисту прав акціонерів завдяки приведення діяльності всіх акціонерних товариств відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства»; г) зростанням обсягів емісії акцій, випущених акціонерними товариствами у документарній формі.

Враховуючи сутність і зміст ключових проблем у сфері організації діяльності та фінансуванні акціонерних товариств, можна запропонувати перелік невідкладних заходів, які сприятимуть підвищенню ефективності функціонування акціонерних товариств в Україні загалом. Серед них:

- урегулювання нормативно-правової бази з метою захисту прав акціонерів;
- активізація розвитку фондового ринку та формування на його базі системи індикаторів реальної ринкової вартості акціонерного товариства;
- нормативне встановлення обов'язкової частки прибутку, призначеної на виплату дивідендів;
- підвищення рівня кваліфікації керівних кадрів та формування відчуття власника серед акціонерів тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс]: закон України від 17 вересня 2008 року. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
2. Шеремет О.О. Удосконалення організаційно-економічного механізму діяльності акціонерних товариств харчової промисловості України (автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук) / О.О. Шеремет – К.: НУХТ, 2001. – 18с.
3. Вірт М.Я. Організаційно-економічні особливості функціонування фінансів акціонерних товариств у сучасних умовах господарювання / М.Я. Вірт // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – №8. – С. 174-179.
4. Офіційний сайт Фонду державного майна України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.spfu.gov.ua/_layouts/SPFUSiteDefinition/RegisterstatecorporateRights.aspx